

**Natuurtoets
VBK Starnmeer**

Auteurs:	M.H.M. Groenewegen MSc
Opdrachtgever:	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Datum:	6 november 2017
Collegiale toets:	Drs. W.P.J. Teunissen
Status rapport:	Definitief
Registratienummer:	201700149v3

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Onderzoeksopgave	2
1.3	Beoordelingskader Natura 2000	2
1.4	Beoordelingskader Natuurnetwerk Nederland	2
1.5	Beoordelingskader Soortenbescherming	3
2	Methode	4
2.1	Natura 2000	4
2.2	Natuurnetwerk Nederland	4
2.3	Soorten	4
3	Locatiebeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3.1	Ligging	5
3.2	Geplande werkzaamheden	5
3.3	Beschrijving plangebied	6
4	Gebiedsbescherming	7
4.1	Natura 2000	7
4.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	12
4.3	Toetsing	13
4.4	Weidevogelleefgebied	14
5	Soortenbescherming	15
5.1	Aanwezigheid beschermde soorten	15
5.2	Effectbeoordeling en toetsing	17
6	Conclusie.....	18
6.1	Natura 2000	18
6.2	Natuurnetwerk Nederland en Weidevogelleefgebied	18
6.3	Samenvatting Soortenbescherming	18
7	Bronnen.....	20
	Bijlage 1. Verspreidingskaarten Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder.	21

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) wil de dijk rond polder Starnmeer (Gemeente Alkmaar) verbeteren. Voor de uitvoering in de secties 1 en 6 t/m 10 is een Quicksan Natuur uitgevoerd (Witte 2016). Inmiddels is de Wet natuurbescherming in werking getreden en zijn de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet vervallen. Het rapport is aangepast naar de nieuwe wetgeving en is uitgebreid met de secties 4 en 5.

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wil graag weten met welke beschermde soorten en gebieden ze rekening moet houden, zodat in lijn met de wet- en regelgeving voor natuur gewerkt kan worden. Naar aanleiding van de geplande werkzaamheden heeft HHNK opdracht gegeven aan Stichting Waterproef om een Natuurtoets uit te voeren.

1.2 Onderzoeksopgave

De Natuurtoets heeft als doel om te beoordelen:

1. of er sprake kan zijn van negatieve effecten van het project op Natura 2000-gebieden en of eventuele effecten mogelijk significant kunnen zijn;
2. of er sprake kan zijn van een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland.
3. of er sprake kan zijn van overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten zo ja, of en hoe deze voorkomen kunnen worden door het treffen van mitigerende maatregelen;

1.3 Beoordelingskader Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn beschermd via de Wet natuurbescherming. Voor projecten met negatieve effecten op Natura 2000-gebieden geldt een vergunningplicht. Negatieve effecten kunnen optreden tijdens de aanlegfase en/of de gebruiksfase van een project en kunnen grofweg onderverdeeld worden in de volgende categorieën:

1. Direct verlies van oppervlakten van habitattypen of van areaal leefgebied voor aangevozen soorten;
2. Verslechtering van habitattypen of leefgebieden door o.a. vermeting door stikstofdepositie als gevolg van een project;
3. Verstoring van individuen van aangewezen soorten. De mate van verstoring is grotendeels afhankelijk van de uitvoering van werkzaamheden nabij kwetsbare locaties en gedurende kwetsbare perioden.

Hierbij kunnen projecten buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden ook leiden tot negatieve effecten (externe werking). Zodra er sprake is van negatieve effecten, moet beoordeeld worden of er sprake kan zijn van cumulatie met negatieve effecten van andere projecten die gelijktijdig op het Natura 2000-gebied van invloed zijn. Negatieve effecten zijn (mogelijk) significant zodra deze (kunnen) leiden tot het niet behalen van instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

1.4 Beoordelingskader Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is planologisch geregeld. Voor activiteiten die leiden tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden op de (toekomstige) natuurbestemming is een omgevingsvergunning nodig. Het betreft alleen activiteiten die binnen de begrenzing van het NNN plaatsvinden. De beoordeling wordt voornamelijk gebaseerd op het bestemmingsplan. Weidevogelleefgebieden worden behandeld als onderdeel van het NNN.

1.5 Beoordelingskader Soortenbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze vervangt de Flora- en faunawet. De wetswijziging heeft o.a. geleid tot wijziging van soortenlijsten en verbodsbepalingen. Effecten worden getoetst aan de verbodsbepalingen en soorten van de Wet natuurbescherming (Tabel 1).

Tabel 1. Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming.

Verbodsbepaling	Van toepassing op [^]		
	V ¹	HR ²	NL ³
Verbod op opzettelijk verstoren van individuen	X ⁴	X	
Verbod op opzettelijk eieren te rapen/onder zich te hebben	X	X	
Verbod op opzettelijk verwonden/doden van individuen	X	X	X
Verbod op opzettelijk beschadigen/verwijderen van verblijven/nesten	X	X	X
Verbod op verwijderen van planten		X	X

Ad 1. Vogelrichtlijnsoorten van artikel 3.1 lid 1

Ad 2. Habitatrichtlijnsoorten van artikel 3.5 lid 1

Ad 3. 'Nationale' andere soorten van artikel 3.10 lid 1

Ad 4. Tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

Het project wordt uitgevoerd in de provincie Noord-Holland. Hierdoor is de vrijstellingsregeling van de provincie van kracht (Provincie Noord-Holland, 2016a).

Bij de toetsing wordt uitgegaan van een zorgvuldige uitvoering van het project, waarbij rekening wordt gehouden met algemeen voorkomende beschermde planten dieren. Hierbij wordt uitgegaan van in ieder geval de volgende maatregelen:

1. Nesten van broedvogels worden niet beschadigd of vernietigd;
2. Het verwonden en doden van dieren wordt zoveel mogelijk voorkomen, bijvoorbeeld door altijd richting een open einde te werken;
3. Brede watergangen worden niet continu sterk verlicht tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april t/m oktober. Zodoende wordt rekening gehouden met vleermuizen.

NB. Bij de uitvoering van werkzaamheden conform een goedgekeurde gedragscode geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij de Soortenbescherming. De gedragscode is momenteel in ontwikkeling en is nog niet inzichtelijk. De benodigde voorwaarden (mitigatie) om gebruik te maken van de vrijstellingsregeling kunnen daardoor nog niet beschreven worden.

2 Methode

2.1 Natura 2000

Op basis van landelijke databases wordt de ligging van het plangebied bepaald ten opzichte van Natura 2000-gebieden en kwalificerende habitats. Natura 2000-gebieden waarop het project mogelijk negatieve effecten kan hebben worden kort beschreven.

Op basis van de geplande activiteiten wordt beoordeeld of het project kan leiden tot negatieve effecten op kwalificerende habitats en soorten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen mogelijke effecten tijdens de aanlegfase en mogelijke effecten tijdens de gebruiksfase. Beoordeeld wordt of er sprake kan zijn van verslechtering van habitattypen en leefgebieden of van versterking van soorten. Bij het gebruik van verbrandingsmotoren wordt middels een stikstofdepositieberekening in AERIUS Calculator bepaald of het project leidt tot ontoelaatbare versterking van aangewezen habitats.

Van de mogelijke negatieve effecten wordt bepaald of deze kunnen leiden tot een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van kwalificerende habitats en soorten.

Tot slot worden aanbevelingen gedaan om het project in lijn met de gebiedsbescherming uit te kunnen voeren. Mogelijke aanbevelingen betreffen het uitbreiden van het huidige onderzoek, het voorleggen van de beoordeling aan het bevoegd gezag of het aanvragen van een vergunning.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Op basis van provinciale databases wordt de ligging van het plangebied bepaald ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland. Bij een ligging in het Natuurnetwerk Nederland worden de wezenlijke kenmerken en waarden nageslagen in het Natuurbeheerplan. Vervolgens wordt beoordeeld of het project leidt tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. Indien dit het geval is wordt aanbevolen om het plan voor te leggen aan het bevoegd gezag.

2.3 Soorten

Op basis van literatuuronderzoek in verspreidingsatlassen en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) wordt beoordeeld welke beschermde soorten in en nabij het plangebied verwacht kunnen worden. Beschermde soorten van de Wet natuurbescherming zijn behandeld, met uitzondering van vrijgestelde soorten.

Tijdens twee veldbezoeken is de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door ecologisch deskundige Ir. R.H. Witte: secties 1 en 6 t/m 10 op 17 juni 2016, secties 4 en 5 op 20 april 2017. Hierbij zijn watergangen bemonsterd en is het plangebied onderzocht op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek wordt beoordeeld of de onderzochte beschermde soorten in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, wat de mogelijke functie van het plangebied voor de aanwezige soorten is en of het een essentiële en onmisbare functie betreft voor de functionele leefomgeving van de soorten.

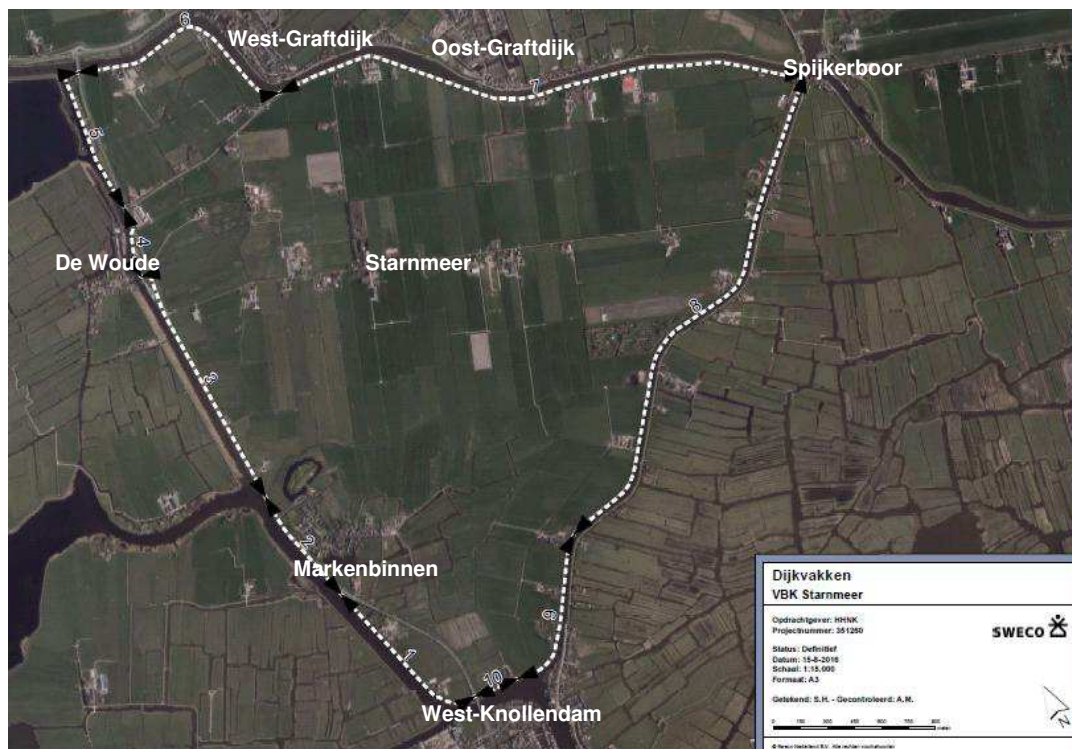
Op basis van het voorkomen van beschermde soorten en de voorgenomen activiteiten wordt beoordeeld of leefgebieden, verblijfplaatsen of individuen/exemplaren van beschermde soorten worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden. Hierbij wordt uitgegaan van een uitvoering van het project in lijn met de huidige gedragscode Flora- en faunawet (Unie van Waterschappen 2012).

3 Locatiebeschrijving en geplande werkzaamheden

3.1 Ligging

Het plangebied bestaat uit secties 1 en 4 t/m 10 van de dijk rond de polder Starnmeer in de Provincie Noord-Holland (Afbeelding 1). De secties hebben een gezamenlijke lengte van ongeveer 11 kilometer.

Afbeelding 1. Plangebied: secties 1 en 4 t/m 10.

3.2 Geplande werkzaamheden

Om het project te kunnen toetsen is uitgegaan van een complete herinrichting van de gronden in het plangebied, met uitzondering van woningen en bijbehorende erven. Bij het project worden o.a. de volgende werkzaamheden voorzien:

- Vervangen beschoeiingen;
- Kappen bomen en rooien groen,
- Grondwerkzaamheden: kruinophoging, bodemverzwaring, aanleggen steunbermen;
- Dempen en polderwaarts verplaatsen teensloten;
- Aanleggen constructie dijkversterkingen, zoals stabiliteitsschermen.

De start van de werkzaamheden is gepland na de zomer van 2019. HHNK voert de werkzaamheden dan uit in lijn met een gedragscode Wet natuurbescherming. Hierdoor kan een vrijstelling van ontheffingsplicht gelden bij een uitvoering conform de gedragscode. De gedragscode is momenteel in ontwikkeling en nog niet inzichtelijk. Hierdoor is het niet mogelijk om de voorwaarden te beschrijven waaraan voldaan moet worden om gebruik te maken van de vrijstellingsregeling.

3.3 Beschrijving plangebied

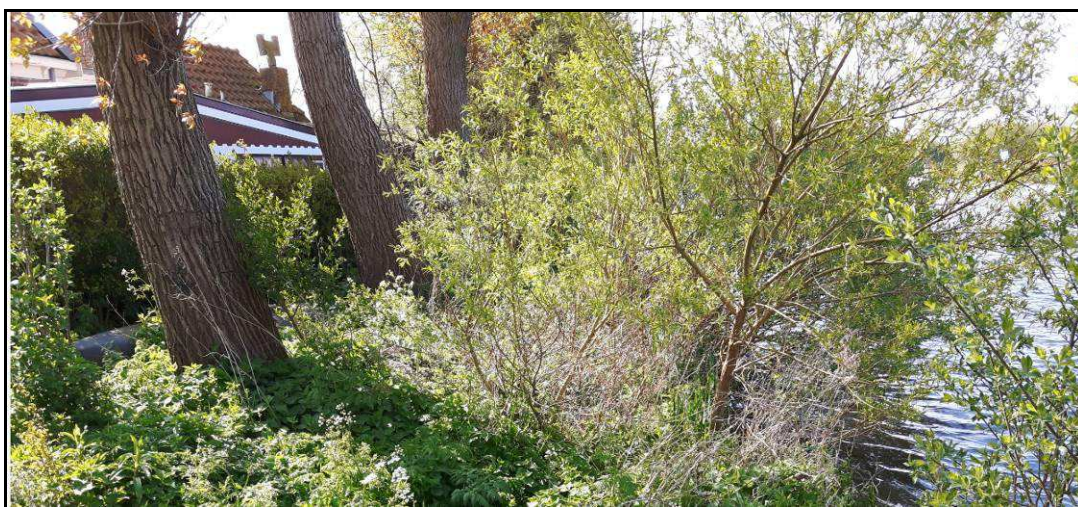
Het plangebied bestaat per sectie uit het dijklichaam van buitentalud tot 15 meter polderwaarts vanaf de dijkteen(sloot). Op de kruin van de dijk loopt grotendeels een regionale weg met asfaltverharding. De wegbermen, de dijktaaluds en dijktenen zijn begroeid met een grasvegetatie die regelmatig wordt gemaaid. Langs de polderzijde van de dijk zijn woningen aanwezig met sierbeplanting en bomen of bosschages. Vooral in sectie 4 en 5 zijn veel bomen aanwezig. De dijksloten bestaan veelal uit smalle watergangen met enige oever- en watervegetatie. Op twee plekken bevinden zich laaggelegen vochtige kruidenrijke vegetaties binnen 15 meter van de voet van de dijk. Langs de omliggende vaarten is een rietvegetatie aanwezig. Deze vormt geen onderdeel van het plangebied.

Afbeelding 2. Impressie plangebied. Buitentalud Starnmeerdijk.

Afbeelding 3. Impressie plangebied. Vegetatie polderzijde dijktaalud en teen.

Afbeelding 4. Impressie plangebied. Bomen in sectie 5.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000

4.1.1 Ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Binnen drie kilometer van het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden “Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder” en “Eilandspolder” (Afbeelding 5). Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan drie kilometer afstand van het plangebied.

Afbeelding 5. Plangebied (rode lijn) ten opzichte van beschermde natuurgebieden (geel).

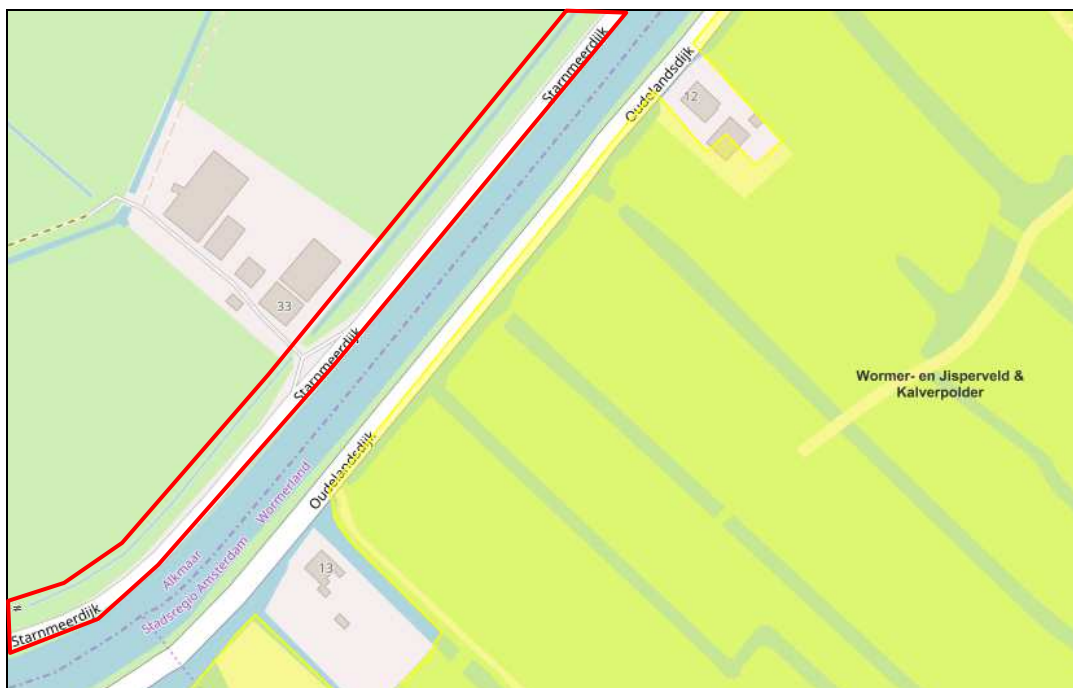

4.1.3 Effectenanalyse Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder

Uitgangssituatie

Het project betreft een dijkverbetering, waarbij werkzaamheden aan de dijk kunnen plaatsvinden. Het project vindt plaats op minimaal 40 meter plaats vanaf het Natura 2000-gebied (Afbeelding 7). Tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied ligt de Knollendammervaart, een watergang van ongeveer 25 tot 30 meter breed. Op de dijkkruinen aan weerszijden van de Knollendammervaart liggen verharde wegen. Ontsluiting van omliggende woonkernen en lintbebouwing vindt plaats over deze wegen. Door de ligging van o.a. agrarische bedrijven in de lintbebouwing vindt hier ook zwaar verkeer plaats. De dijken liggen verhoogd in het landschap. De polderzijde van de dijk is visueel onttrokken van het Natura 2000-gebied.

Mogelijke negatieve effecten zijn uitsluitend mogelijk tijdens de uitvoeringsfase. Het gebruik van de dijk na afronding van de werkzaamheden blijft ongewijzigd ten opzichte van het huidige gebruik.

Afbeelding 7. Detailweergave situering werkgebied (rood) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder (geel).

Habitattypen

Nabij het plangebied liggen geen vegetaties kwalificerend als habitattypen (bron: beheerplan). Gevolgen door stikstofdepositie zijn separaat berekend in AERIUS en hiervan wordt een melding gedaan in AERIUS (bron: mededeling HHNK). Hierdoor zijn mogelijke negatieve effecten van het project op Habitattypen niet te verwachten.

Habitatsoorten

Gronden begrensd als Habitatrichtlijngebied liggen gemiddeld ongeveer op 300 meter van het plangebied (Afbeelding 6). Op één locatie betreft het ongeveer 40 meter. Negatieve effecten van het project op het oppervlakte en de kwaliteit van het leefgebied van habitatsoorten zijn hierdoor niet te verwachten. Met uitzondering van het aanleggen van stabiliteitsschermen of beschoeiingen komen de voorziene activiteiten sterk overeen met de achtergrondstoring als gevolg van het huidige gebruik van de dijk door gemotoriseerd verkeer. Versturend effecten van deze activiteiten, zoals optisch, door geluid, licht en trillingen worden hierdoor uitgesloten.

Bij constructieve oplossingen kan er sprake zijn van trilwerkzaamheden (box 1). Dit kan verreikende geluidseffecten hebben. Verstorende effecten als gevolg van de trilwerkzaamheden zijn echter niet te verwachten vanwege de beperkte uitvoeringslocaties en de situering in de onderberm.

Box 1. Toelichting trilwerkzaamheden bij de dijkverbetering

Bij dijkverbeteringen wordt in eerste instantie gezocht naar grondoplossingen: het ophogen, verbreden of anderszins versterken van de dijk door grond. Op locaties waar dit niet mogelijk is, veelal vanwege ruimtegebrek, kunnen constructieve oplossingen nodig zijn, zoals het plaatsen van stabiliteitsschermen of diepere beschoeiingen van damwand. Dergelijke constructies worden met een kraanmachine de grond in gedruwd en zo nodig getrild d.m.v. een trilblok op een kraanmachine. Bij het trillen vindt veel geluidsproductie plaats. In voorliggend project worden trilwerkzaamheden uitsluitend voorzien bij acht erven en dan in de onderberm (polderzijde) van de dijk. De trillocaties zijn nog niet bekend. Tussen de mogelijke trillocaties en het Natura 2000-gebied zijn twee dijken met wegverkeer en lintbebouwing gelegen (afbeelding 7).

Broedvogels

Bekende broedlocaties van Kemphaan en Roerdomp liggen op meer dan 400 meter vanaf het plangebied (bijlage 1). Van Rietzanger kunnen broedlocaties vanaf ca. 40 meter van het plangebied verwacht worden (bijlage 1). De aangewezen soorten kunnen in de periode april t/m augustus broeden. Het betreft de periode van balts en nestbouw t/m het uitvliegen van vliegvlugge jongen.

Met uitzondering van trilwerkzaamheden komen de voorziene activiteiten sterk overeen met de achtergrondstoring als gevolg van het huidige gebruik van de dijk door gemotoriseerd verkeer. Verstorende effecten van deze activiteiten, zoals optisch, door geluid, licht en trillingen, worden hierdoor uitgesloten. Bij trilwerkzaamheden (box 1) kan sprake zijn van verreikende geluidseffecten. Verstorende effecten als gevolg van de trilwerkzaamheden zijn echter niet te verwachten vanwege de beperkte uitvoeringslocaties en de situering in de onderberm.

Niet-broedvogels

De niet-broedvogels kunnen in het Natura 2000-gebied nabij het plangebied aanwezig zijn om te foerageren of rusten. Van Slobeend zijn de maximale aantallen in de periode augustus t/m november aanwezig. Van Smient in november t/m februari. Voor Grutto zijn de slaapplekken op plasdraspercelen van belang. Deze worden vooral in maart en april gebruikt. De meest nabijgelegen slaapplekken of plasdraspercelen van Grutto liggen op ongeveer 750 meter van het plangebied (bijlage 1).

Door het uitvoeren van de activiteiten kunnen aanwezige dieren opvliegen. Met uitzondering van trilwerkzaamheden komen de voorziene activiteiten sterk overeen met de achtergrondstoring als gevolg van het huidige gebruik van de dijk door gemotoriseerd verkeer. Verstorende effecten van deze activiteiten, zoals optisch, door geluid, licht en trillingen, worden hierdoor uitgesloten. Bij trilwerkzaamheden (box 1) kan sprake zijn van verreikende geluidseffecten. Verstorende effecten als gevolg van de trilwerkzaamheden zijn echter niet te verwachten vanwege de beperkte uitvoeringslocaties en de situering in de onderberm.

Samenvatting Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder

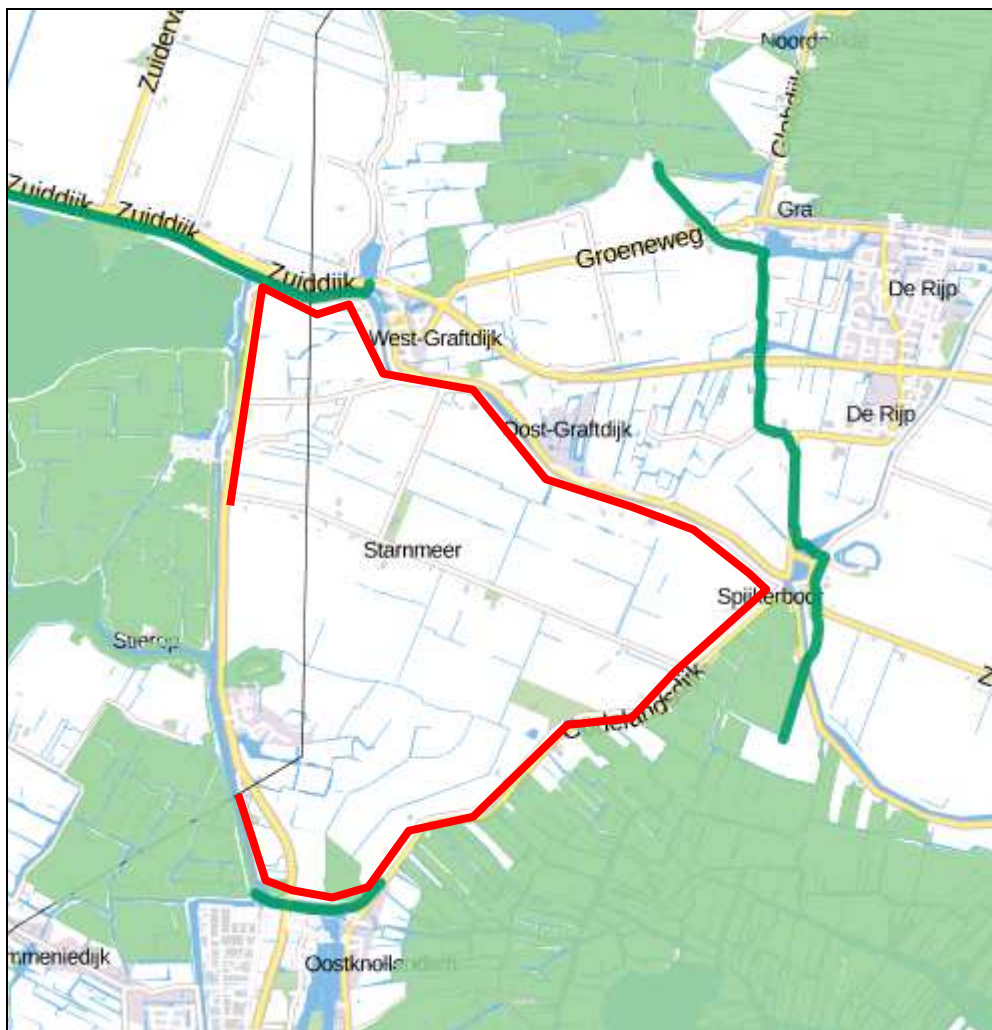
Negatieve effecten van het project op het Natura 2000-gebied kunnen op voorhand niet uitgesloten worden. Het betreft uitsluitend mogelijke negatieve effecten op Kemphaan en Roerdomp bij het uitvoeren van trilwerkzaamheden nabij het Natura 2000-gebied in de periode maart t/m augustus. Overige negatieve effecten zijn op voorhand niet te verwachten.

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

4.2.1 Ligging

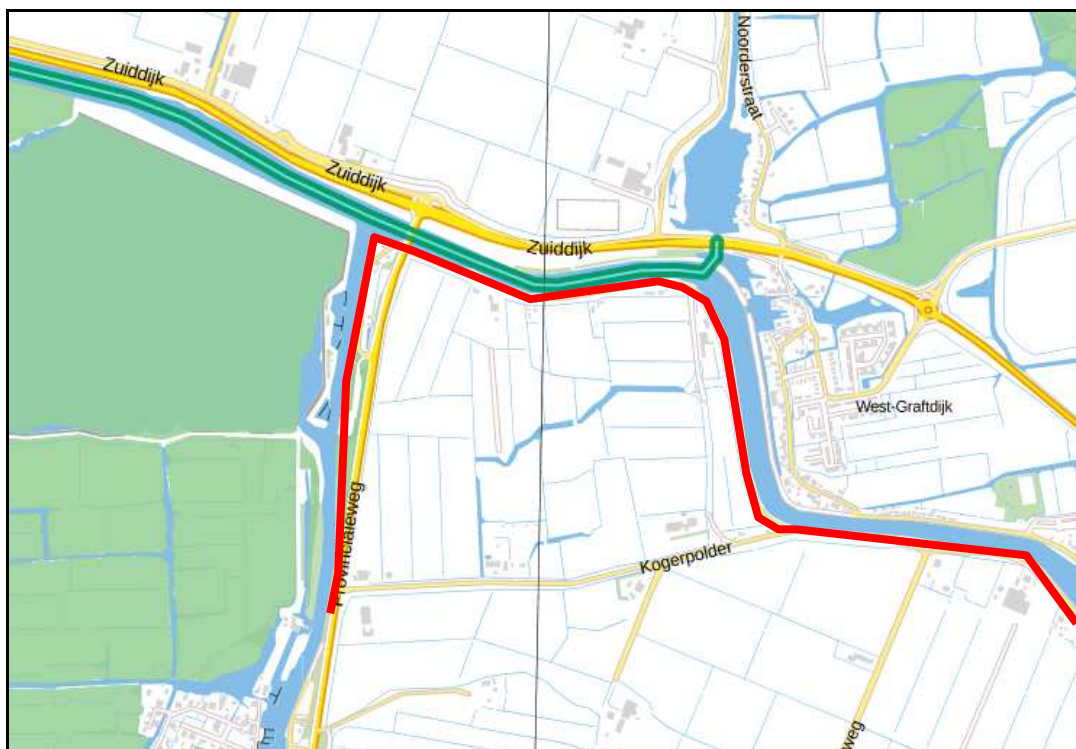
Een deel van het plangebied ligt binnen het Natuurnetwerk Nederland (Afbeelding 9 en Afbeelding 11).

Afbeelding 9. Dijktraject (rode lijn) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groen) incl. Natuurverbindingen (groene lijn). Bron: Structuurvisie 2040 Provincie Noord-Holland.

Afbeelding 10. Detailweergave zuidelijk dijktraject (rood) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groen) incl. Natuurverbinding (groene lijn). Bron: Structuurvisie 2040 Provincie Noord-Holland.

Afbeelding 11. Detailweergave noordelijk dijktraject (rood) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groen) incl. Natuurverbinding (groene lijn). Bron: Structuurvisie 2040 Provincie Noord-Holland.

4.3 Toetsing

Het NNN in het plangebied ligt tussen NNN gebieden Alkmaardermeer en Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder, maar maken hier geen onderdeel van uit. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn hierdoor niet beschreven in het Natuurbeheerplan (Provincie Noord-Holland, 2016d). Deze zijn gebaseerd op de natuurbeheertypen op de digitale kaart behorende bij het natuurbeheerplan.

Het NNN in het zuidelijke gedeelte (Afbeelding 10) bestaat uit een agrarisch perceel met natuurbeheertype N13.01 Vochtig weidevogelgrasland. Bij teenslootverlegging kan er langs de rand van het NNN gewerkt worden en kan de nieuwe sloot binnen het NNN komen te liggen. Door het omzetten van grond in water neemt het areaal van het natuurbeheertype af. De werkzaamheden vinden plaats langs de rand het NNN. Door de bestaande verstoring worden nesten van weidevogels niet verwacht binnen het plangebied. De effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN ter plaatse zijn daardoor beperkt.

Het noordelijke gedeelte van het plangebied dat onderdeel is van het NNN ligt rondom en ten zuiden van de parkeerplaats (Afbeelding 11). Dit bestaat uit kort gemaaid grasveld, met sterk recreatief gebruik (Afbeelding 12). Hier is geen natuurbeheertype toegekend. Van enig verhoogde natuurwaarde is hier geen sprake. In geval van ophoging met grond en opnieuw inzaaien zal er geen sprake zijn van een negatieve verandering van de wezenlijke kenmerken en waarden van dit gebied.

Het NNN kent geen externe werking. Hierdoor is er ook geen sprake van mogelijke verstoringen die optreden als gevolg van werkzaamheden buiten, maar nabij, het NNN. In de vaarten wordt niet gewerkt. Negatieve effecten op Natuurverbindingen in de vaarten worden dan ook uitgesloten.

Uitgesloten wordt dat het project leidt tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Afbeelding 12. Impressie van het plangebied in het NNN.

4.4 Weidevogelleefgebied

Het zuidelijke gedeelte van polder Starnmeer is Weidevogelleefgebied (Afbeelding 13).

Afbeelding 13. Plangebied (rode lijn) ten opzichte van het Weidevogelleefgebied (groen). Bron: Structuurvisie 2040 Provincie Noord-Holland.

Binnen Weidevogelleefgebied wordt de beheerinspanning voor weidevogels geconcentreerd. Wegverharding op de kruin van de dijk levert door huidig dagelijks gebruik een zekere mate van verstoring op voor weidevogels. Op deze plekken is de waarde voor weidevogels aan de randen van aangrenzende percelen nu verwaarloosbaar. Het project leidt niet tot een toename van verharding binnen Weidevogelleefgebied of tot hoge beplanting of bebouwing langs de randen van het Weidevogelleefgebied. Door het project gaat geen areaal weidevogelleefgebied verloren. Het verstoren van broedende vogels is in strijd met de Soortenbescherming en wordt voorkomen. Daarnaast wijzigt het waterpeil in de polder niet als gevolg van het project. Negatieve effecten op Weidevogelleefgebied worden hierdoor uitgesloten.

5 Soortenbescherming

5.1 Aanwezigheid beschermde soorten

5.1.1 *Vaatplanten*

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Scherpkruid en Smalle raai (NDFF 2007-2017). In het plangebied zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde planten.

Het plangebied bevat geen habitats die potentieel geschikt zijn voor genoemde plantensoorten. Op basis van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek worden beschermde planten uitgesloten in het plangebied.

5.1.2 *Vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn algemene vogelsoorten waargenomen in en nabij het plangebied. Het betreft o.a. Boerenzwaluw, Kievit, Watersnip, Kleine Karekiet, Wilde Eend, Krakeend en Meerkoet. In het plangebied geschikt broedbiotoop aanwezig in o.a. watergangen, ruigtes, struiken en bomen.

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten (NDFF 2007-2017). Het betreft vooral Huismus, Gierzwaluw, Buizerd en Sperwer. Vooral de Huismus broedt mogelijk op en rond de erven van nabij het plangebied aanwezige boerderijen. Het plangebied bevat geen locaties die geschikt zijn voor jaarrond beschermde nesten van gebouwbewonende soorten. In de bomen in en nabij het plangebied zijn geen (potentiële) jaarrond beschermde nesten waargenomen. Nestlocaties of overige beschermde functies voor vogels met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten in het plangebied.

5.1.3 *Grondgebonden zoogdieren*

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Noordse woelmuis, Waterspitsmuis, Wezel, Hermelijn en Bunzing (NDFF 2007-2017).

In de polder Starnmeer zijn uitsluitend waarnemingen uit braakballen bekend en geen vangstwaarnemingen. De aanwezigheid van beide soorten is wel bekend in de omliggende sterk verkavelde poldergebieden binnen het Natura 2000-netwerk. In het plangebied zijn geen geschikte leefgebieden van Noordse woelmuis en Waterspitsmuis aangetroffen. Nabij het plangebied, in buitendijkse brede rietvegetaties en overige vochtige grasruigten in Polder Starnmeer, kunnen leefgebieden van deze de soorten niet uitgesloten worden. Deze gronden vormen echter geen onderdeel van het plangebied. Door het ontbreken van geschikt leefgebieden worden territoria met verblijfplaatsen van Noordse woelmuis of Waterspitsmuis niet verwacht in het plangebied.

In het plangebied (secties 4 en 5) zijn enkele potentiële verblijfplaatsen voor de marterachtigen aangetroffen, zoals hopen en takkenhopen. Vooral in struweel kunnen verblijven niet uitgesloten worden. Dergelijke locaties kunnen ook fungeren als jachtgebied. Het plangebied vormt geen hoogwaardig foerageergebied met een mogelijke onmisbare functie voor het voortbestaan van verblijven buiten het plangebied. Het struweel met potentiële verblijfplaatsen ligt ingeklemd tussen een drukke provinciale weg en een kanaal langs grasmatten met intensief recreatief gebruik. De aanwezigheid van territoria van kleine marterachtigen met (tijdelijke) verblijven wordt hierdoor niet verwacht in het plangebied.

5.1.4 *Vleermuizen*

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Meervleermuis, Water-vleermuis en Baardvleermuis (NDFF 2007-2017). De functionele leefomgeving van vleermuizen bestaat uit de verblijven inclusief de bijbehorende en essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen in gebouwen binnen het plangebied zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Aanwezige lintbebouwing vormt hierbij geen onderdeel van het plangebied. Alle in het plangebied aanwezige bomen, binnen 15 meter van de teensloot, zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden dan ook uitgesloten in het plangebied. Daarnaast vormen aanwezige bomen geen potentiële onmisbare vliegroutes.

De vaarten langs het dijktraject kunnen voor vleermuizen functioneren als vliegroute tussen verblijven en belangrijke foerageergebieden buiten het plangebied. Bijvoorbeeld tussen verblijven in lintbebouwing en de omliggende natuurgebieden. Een onmisbare functie van de vliegroutes boven de vaarten kan hierdoor niet uitgesloten worden. In het plangebied is geen hoogwaardige vegetatie aanwezig dat kan functioneren als mogelijk onmisbaar foerageergebied voor buiten het plangebied verblijvende vleermuizen.

5.1.5 *Reptielen*

In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen (NDFF 2007-2017). Ten zuidoosten van Starnmeer, in het Wormer- en Jisperveld komen wel Ringslangen voor (Herder, 2010). Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, echter geen leefgebieden met verblijven van beschermde reptielen te verwachten in het plangebied zelf.

5.1.6 *Amfibieën*

In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën (NDFF 2007-2017). Ten westen van Starnmeer, op Eiland De Woude, is de aanwezigheid van Rugstreeppad bekend. Dit ligt aan de overzijde van de Markervaart. De dijken in het plangebied zijn niet geschikt als verblijfslocatie, o.a. door het ontbreken van goed vergraafbare gronden.

In het plangebied zijn geen wateren aanwezig die kunnen fungeren als voortplantingslocatie van Rugstreeppad. Tevens zijn geen geschikte locatie aangetroffen voor landhabitat met zomerverblijven, zoals vergraafbare gronden met voldoende schuilmogelijkheden.

Op basis van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek wordt verblijf van Rugstreeppad uitgesloten in het plangebied.

5.1.7 *Vissen*

In en nabij het plangebied zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde vissoorten (NDFF 2007-2017).

Tijdens het bemonsteren van de watergangen in het plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Op basis van de verspreidingsgegevens en het veldbezoek worden beschermde vissen uitgesloten in het plangebied.

5.1.8 *Overige soorten*

Nabij het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van Platte schijfhoren (NDFF 2007-2017). Het betreft een enkele waarneming op meer dan drie kilometer ten westen van het plangebied. In het plangebied is geen geschikt biotoop aangetroffen voor Platte schijfhoorn. Ook zijn er geen indicaties waargenomen voor overige beschermde soorten, zoals Krabbenscheervegetaties voor Groene glazenmaker en Gevlekte witsnuitlibel. Overige beschermde soorten worden uitgesloten in het plangebied.

5.1.9 Overzicht te verwachten soorten

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van de waargenomen of te verwachten beschermde soorten in het plangebied.

Tabel 4. Overzicht (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en beschermde functies in het plangebied.

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezige soorten	WNb*	Beschermde functie plangebied
Vaatplanten	Geen	-	-
Vogels: nesten jaarrond beschermd	Geen	-	-
Vogels: overig	o.a. Algemeen: o.a. Koolmees, Witte kwikstaart, Rietzanger, Kievit, Scholekster, Wilde eend	Vogels	Broedlocatie
Grondgebonden zoogdieren	Wezel, Hermelijn, Bunzing	NL	Geen
Vleermuizen	Divers: o.a. Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Meervleermuis	HR	Geen
Reptielen	Geen	-	-
Amfibieën	Geen	-	-
Vissen	Geen	-	-
Overig	Geen	-	-

*Beschermingscategorie Wet natuurbescherming: Vogelrichtlijnsoorten (VR) Habitatrichtlijnsoorten (HR), of Nationale andere soorten (NL).

5.2 Effectbeoordeling en toetsing

In het plangebied kunnen beschermde soorten voorkomen. Beoordeeld wordt of effecten van het project op beschermde soorten en functies te verwachten zijn, met inachtneming van de uitvoering van het project conform de gedragscode voor de Waterschappen (Unie van Waterschappen, 2012; hierna: de gedragscode).

5.2.1 Broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van Nederlandse broedvogels zijn beschermd vanaf het moment van eileg t/m het zelfstandig uitvliegen van de jonge kuikens. De meeste vogels broeden in de periode 15 maart t/m 15 juli. Door een uitvoering van het project conform de gedragscode wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. Overtreding van verbodsbepalingen wordt hierdoor uitgesloten.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied kunnen Wezel, Hermelijn of Bunzing kortstondig aanwezig zijn. Het plangebied vormt echter geen onmisbaar leefgebied voor het voortbestaan van verblijven buiten het plangebied. Bij een uitvoering in lijn met de gedragscode is er geen sprake van negatieve effecten op deze soorten. Hiertoe dient het verwonden en doden van dieren voorkomen te worden door een vluchtweg voor eventueel aanwezige dieren te behouden. Overtreding van verbodsbepalingen wordt hierdoor uitgesloten.

5.2.3 Vleermuizen

In en nabij het plangebied kunnen foeragerende en langs vliegende vleermuizen aanwezig zijn in de periode april t/m oktober. Verblijfplaatsen of essentiële foerageer- en vliegroutes zijn niet aanwezig. Het Noordhollandsch- en de Kogerpolderkanaal kunnen onmisbare vliegroutes vormen voor vleermuizen. Sterke verlichting gericht op de watergangen in de periode april t/m oktober kan leiden tot aantasting van de vliegroute.

Sterke verlichting van de kanalen wordt niet voorzien bij een zorgvuldige uitvoering van het project. Hierdoor wordt een mogelijke aantasting van verblijven van vleermuizen binnen en buiten het plangebied uitgesloten. Overtreding van verbodsbepalingen wordt hierdoor uitgesloten.

6 Conclusie

6.1 Natura 2000

Het project vindt plaats op ongeveer 40 meter van Natura 2000-gebied "Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder" en op ongeveer 225 meter van Natura 2000-gebied "Eilandspolder".

Negatieve effecten van het project op de Natura 2000-gebieden zijn op voorhand niet te verwachten.

6.2 Natuurnetwerk Nederland en Weidevogelleefgebied

Een beperkt deel van het plangebied ligt in het NNN en in of nabij Weidevogelleefgebied. Beoordeeld is dat er sprake kan zijn van een areaalverlies van natuurbeheertype N13.01 Vochtig weidevogelgrasland. Een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en Weidevogelleefgebied wordt echter niet verwacht. Hierbij is uitgegaan van een zorgvuldige uitvoering, waarbij het beschadigen of vernietigen van vogelnesten wordt voorkomen, bijvoorbeeld door buiten het broedseizoen te werken.

6.3 Samenvatting Soortenbescherming

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van de beschermde soorten in het plan-gebied en de mogelijke effecten op de soorten.

Tabel 5. Conclusies toetsing Soortenbescherming.

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezige soorten	Wnb [^]	Conclusies toetsing / mogelijke overtreding verbodsbepalingen
Vaatplanten	Geen	-	-
Broedvogels	Algemeen: o.a. Koolmees, Witte kwikstaart, Rietzanger, Kievit, Scholekster, Wilde eend	VR	Geen*
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Geen	-	-
Grondgebonden zoogdieren	Wezel, Hermelijn, Bunzing	AS	Geen*
Vleermuizen	Divers: o.a. Meervleermuis en Watervleermuis	HR	Geen*
Vissen	Geen	-	-
Amfibieën	Geen	-	-
Reptielen	Geen	-	-
Overig	Geen	-	-

[^]Wet natuurbescherming: Vogelrichtlijnsoorten (VR) Habitatrichtlijnsoorten (HR), of Andere soorten (AS).

* Met inachtneming van de uitvoering van de maatregelen in paragraaf 6.3.1.

6.3.1 Aanbevelingen soortenbescherming

Bij een uitvoering van de volgende maatregelen worden negatieve effecten op beschermde soorten niet verwacht:

1. Voorkom het beschadigen of vernietigen van broedgevallen door het project in de periode augustus t/m februari uit te voeren of door broedgevallen in kaart te brengen en deze te mijden;
2. Houdt te allen tijde een vluchtweg voor dieren vrij, zodat deze de werkzaamheden kunnen ontvluchten;
3. Voorkom continue sterke verlichting van de vaarten tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april t/m oktober.

Hierdoor is er geen sprake van mogelijke overtreding van verbodsbepalingen.

6.3.2 Melding

Voor vrijgestelde soorten geldt een meldingsplicht (Provincie Noord-Holland, 2016a). Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopkenmerken kunnen dieren en verblijven van vrijgestelde soorten uit onderstaande tabel aanwezig zijn.

Tabel 6. Verwachting vrijgestelde soorten in het plangebied. Dikgedrukte soorten zijn tijdens het veldbezoek waargenomen.

Soortgroep	Soort
Grondgebonden zoogdieren	Veldmuis, Bosmuis, Huisspitsmuis, Bosspitsmuis, Egel, Woelrat, Konijn, Haas , Vos
Amfibieën	Meerkikker , Middelste groene kikker , Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander

7 Bronnen

Baas, T., R. van 't Veer en E. Thomassen, 2008. *Soorten van het soortenbeleid 2007-2013 in de provincie Noord-Holland*. Landschap Noord-Holland.

Boerema, L, E.T. de Jong & T.H.H.A. van der Schoot. 2012 *Natuur en Ruimte*. Berghauser Pont Publishing 2012.

Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & I. van Lente, 2011. *Verspreidingsonderzoek mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2010. Platte schijfhoren Anisus vorticulus*. Stichting Anemoon.

Herder, J.E. (red.) 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting Ravon, Nijmegen.

Herder, J.E., J. Kranenbarg, D.M. Hoogeboom, J. Hamers & K. Dekker (red.), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting Ravon, Nijmegen.

Oudheidkundige Vereniging Het Schermereiland, 2014. *De Starnmeer*.

Provincie Noord-Holland, 2016a. *Besluit 62B van Provinciale Staten van Noord-Holland tot vaststelling van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland*.

Provincie Noord-Holland, 2016b. *Natura 2000-beheerplan Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder 2016-2022*. Vastgesteld op 29 december 2016.

Provincie Noord-Holland, 2016c. *Natura 2000-beheerplan Eilandspolder 2016-2022*. Vastgesteld op 29 december 2016.

Provincie Noord-Holland, 2016d. *Natuurbeheerplan 2017 Noord-Holland*. Uitgave Provincie Noord-Holland. <http://maps.noord-holland.nl/natuurbeheerplan/>

Provincie Noord-Holland, 2017. *Structuurvisie 2015-2040*. <http://maps.noord-holland.nl/structuurvisie2040/>

Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek, P.J. Zomerdijk, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland & Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Veer, R. van 't & C.J. G. Scharringa 2008. *Weidevogelonderzoek Laag Holland 2006. Analyse en interpretatie van de aangetroffen soorten, aantallen en dichtheden in 30.000 hectare weidevogelgebied*. Landschap Noord-Holland, Castricum.

Unie van Waterschappen. 2012. *Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen*.

Walsmit, E., 1999. *De Starnmeer: een kleine polder met een groot verhaal. Het Peperhuis, nieuwsbrief van het Zuiderzeemuseum*. 1999 (4).

Websites

<http://www.mineleni.nederlandsesoorten.nl/> (Soortendatabase EZ)

<http://ndff-ecogrid.nl> (NDFF)

<http://www.synbiosys.alterra.nl/> (Natura 2000, Ministerie van Economische Zaken)

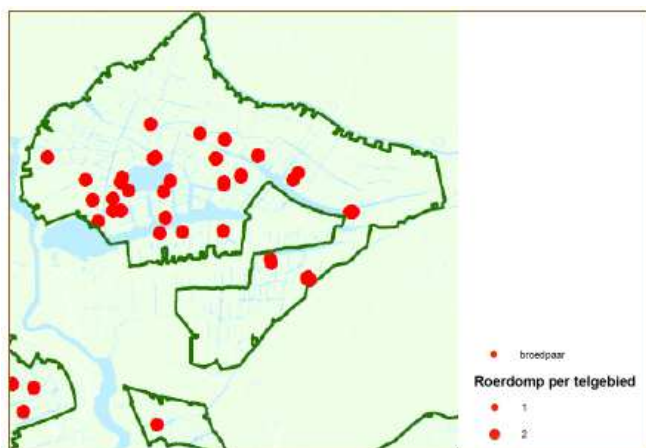
<https://mijn.rvo.nl/flora-en-faunawet-soortenstandaard> (Soortenstandaards Ministerie van Economische Zaken)

<http://starn.nl/wiki/over-de-polder/>

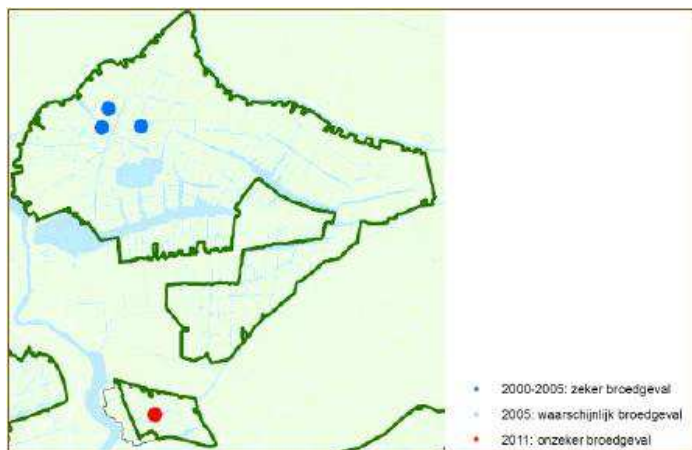

Bijlage 1. Verspreidingskaarten Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder.

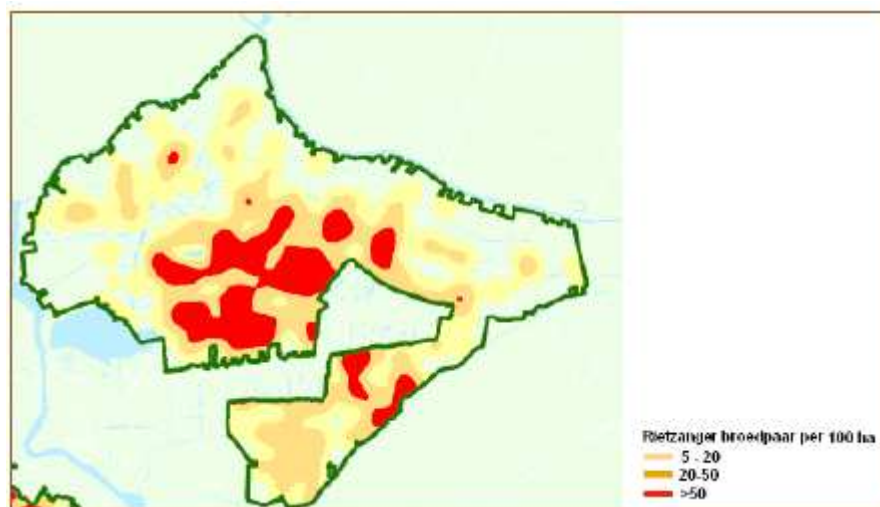
Bron: Natura 2000-beheerplan. Vastgesteld op 29 december 2016.

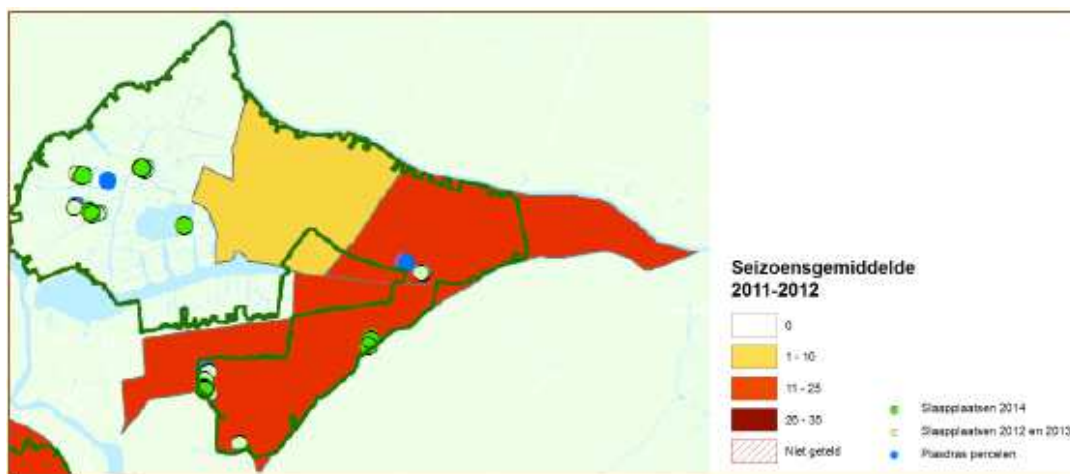
Roerdorp: bekende broedlocaties 2003-2009.

Kemphaan: broedlocaties 2000-2011.

Rietzanger: broeddichtheden 2006-2009.

Grutto: seizoensgemiddelde 2011-2012 en slaapplaatsen en plasdraspercelen 2012-2014.